

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

ประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากโรงเรียนสอนคนหูหนวกสู่มหาวิทยาลัย
Experiences of Student with Hearing Impairment from Schools for the Deaf to Universities

วัลลภ บอนิน (Wanlop Bornin)¹ ฝน นิลเขต (Fon Ninkhate)² สุรวิต ัสสพันธ์ (Surawit Assapun)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปริญญาตรีที่จบการศึกษาจากโรงเรียนสอนคนหูหนวก ในการศึกษานี้ผู้วิจัยเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยเลือกผู้ให้ข้อมูล 4 คน เป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และใช้การวิเคราะห์แก่นสาระเพื่อค้นหาแก่นสาระสำคัญที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากที่นักศึกษาทั้ง 4 คน เข้ามาสู่รั้วมหาวิทยาลัยได้มีประสบการณ์ในการเรียนมหาวิทยาลัย ดังนี้ 1) ประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนมหาวิทยาลัย ได้แก่ การพัฒนาความรู้ ความเป็นอิสระ การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความภาคภูมิใจ 2) ประสบการณ์ความยากลำบากในการเรียนมหาวิทยาลัย ได้แก่ ด้านภาษาหลักที่ใช้ในการสื่อสารแตกต่างกัน พื้นฐานความรู้จากการเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการนั้นไม่เพียงพอที่จะปูพื้นฐานในบางสาขาวิชา การอยู่ร่วมในสังคมที่เกิดจากความเข้าใจของคนที่มีการได้ยินต่อนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และการจัดการศึกษาที่เกิดจากผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

คำสำคัญ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ wanlop_bn@yahoo.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ fon.ninkhate@lsed.tu.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ hulse@lsed.tu.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

Abstract

The objective of this research was to study the experiences of undergraduate students with hearing impairments who graduated from schools for the deaf. This study employs a qualitative research methodology using semi-structured interviews. Four participants, who were students with hearing impairments, were selected as the informants, and thematic analysis was used to identify key themes that emerged from the interviews. The findings revealed that after entering university, the four students experienced both positive aspects and challenges in their academic journey, as follows: 1) Positive experiences in university education included knowledge development, independence, a sense of belonging in society, and pride; 2) The challenges in university education included differences in the primary language used for communication, gaps in foundational knowledge due to the specialized education in schools for students with disabilities, which was insufficient to build a foundation in certain subject areas, difficulties in social integration stemming from the lack of understanding from hearing individuals toward students with hearing impairments, and educational management issues caused by instructors' lack of understanding in providing appropriate education for hearing-impaired students.

Keywords: Student with hearing impairment, Higher education

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

บทนำ

ข้อมูลล่าสุดในปัจจุบันพบว่าประเทศไทยมีผู้พิการที่ขึ้นทะเบียนจำนวน 2,153,519 คน ในจำนวนนี้ 1,692,560 คน กำลังศึกษาอยู่ โดยส่วนใหญ่เรียนในระดับประถมศึกษา (1,373,627 คน) รองลงมาคือมัธยมศึกษา (203,819 คน) และ อุดมศึกษา (30,307 คน) (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2566) จากจำนวนผู้พิการที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้บกพร่องทางการได้ยินมีจำนวนสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถถ่ายทอดความคิดความต้องการอย่างเป็นเหตุเป็นผลบวกกับสภาพร่างกายภายนอกที่เหมือนกับคนที่มีการได้ยิน รวมไปถึงการที่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ (อนุชา แพ่งเกสร, ณตา ทับทิมจรรยา และวุฒิ คงรักษา, 2553, อ้างถึงใน ณตา ทับทิมจรรยา, 2557)

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 แนวคิดหลัก ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการฟังเป็นฐาน แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถเรียนรู้ได้ ลักษณะเดียวกับนักเรียนที่มีการได้ยิน การจัดการศึกษาด้วยแนวคิดนี้จึงจัดให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับนักเรียนที่มีการได้ยิน 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการใช้สายตาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ใช้การเรียนรู้ผ่านการใช้สายตาเป็นหลัก สื่อสารโต้ตอบด้วยภาษามือ และส่วนใหญ่จัดการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ นอกจากนี้ยังพบว่ามีแนวคิดย่อยที่ผสมผสานโดยการนำแนวคิดจากข้างต้นจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอีกด้วย การศึกษาพบว่าวิธีการจัดการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจมีปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น ช่วงอายุที่ได้รับการคัดกรอง ระดับการหลงเหลือการได้ยิน คุณภาพการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ความร่วมมือของผู้ปกครอง เป็นต้น (มลิวัลย์ ธรรมแสง, 2554 : ปารรณา หลีกภัย, 2565) อย่างไรก็ตามยังไม่พบการศึกษาวิธีการสอนใดที่เหมาะสมที่สุดในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีเพียงการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นว่าหากขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ (จิตประภา ศรีอ่อน, 2547) สำหรับการวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การจัดการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ โดยเฉพาะกับโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งในปัจจุบันมีโรงเรียนเฉพาะที่เปิดสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย แต่การเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการแทนการเรียนในโรงเรียนทั่วไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยความพร้อมของครอบครัว สำหรับสภาพแวดล้อมและวิธีการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านทางความบกพร่องทางการได้ยินดังนั้นเด็กนักเรียนส่วนใหญ่จึงเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน รองมาคือเด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่นๆ การสื่อสารจึงใช้ภาษามือในการสื่อสารหลักไม่ว่าจะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน รองมาคือการใช้การเขียนและการพูดตามลำดับ ส่วนในชั้นเรียนหรือกิจกรรมนอกชั้นเรียนครูผู้สอนจะใช้ภาษามือเป็นหลักและมีการปรับเนื้อหาการสอนที่มีความเข้มข้นต่างกันในแต่ละโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแม้ว่าครูจะใช้ภาษามือในการสื่อสารกับนักเรียนได้ อย่างไรก็ตามนักเรียนมักจะชอบรวมกลุ่มกันเองมากกว่าจะเข้ามามีปฏิสัมพันธ์กับคนที่มีการได้ยิน ทั้งนี้เนื่องจากสามารถสื่อสารได้สะดวกกว่า โดยใช้ภาษาหลักเป็นภาษามือ (ศุภรัช แก้วสุราษ, 2564) จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนระดับอุดมศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการนั้นมีการจัดในรูปแบบเฉพาะทาง ขณะที่การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยยังไม่พบว่ามีมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

ปัจจุบันการศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เปิดโอกาสให้ผู้บกพร่องทางการได้ยินได้เข้ามาศึกษา ซึ่งถือเป็นสิทธิทางการศึกษาที่ทุกคนพึงได้รับ ทำให้ในหลาย ๆ มหาวิทยาลัย เปิดรับนักศึกษาที่เป็นผู้บกพร่องทางการได้ยิน เข้ามาศึกษา ร่วมกับนักศึกษาอื่น ๆ กล่าวคือจัดให้มีการเรียนร่วมกับนักศึกษาที่มีการได้ยินในสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ส่วนใหญ่เป็นคนที่มีการได้ยิน งานวิจัยในต่างประเทศจำนวนหนึ่งได้ชี้ให้เห็นถึงความท้าทายในการปรับตัวของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในการเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติ โดยพบว่านักศึกษามีอุปสรรคในการสื่อสาร โดยการสื่อสารที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคอย่างมากในการเรียนรู้ ทั้งระหว่างผู้สอนกับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และระหว่างนักศึกษากับตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สอนไม่สามารถจัดการสอนที่สอดคล้องกับการรับรู้และการแสดงออกของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ส่งผลให้นักศึกษาไม่เข้าใจบทเรียน (Batista & Garcia, 2023)

นอกจากปัญหาอุปสรรคทางการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน ยังพบว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับนักศึกษาปกติในสภาพแวดล้อมที่รายล้อมไปด้วยคนที่มีการได้ยิน รู้สึกว่าตนเองเป็นคนแปลก แตกต่างจากนักเรียนผู้อื่น และมีความรู้สึกถูกตั้งคำถามถึงความสามารถในการเรียนรู้เสมอ ซึ่งส่งผลให้รู้สึกอึดอัดจนผลักดันให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักรวมกลุ่มกันเองแทนที่จะเข้าร่วมกลุ่มกับนักศึกษาที่ได้ยิน (Bisol, Valentini, Simioni, & Zanchin, 2010) นอกจากนี้จากการศึกษากรณีการจัดการศึกษาให้นักศึกษาที่มีการได้ยินเรียนร่วมกับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ของ Brown & Foster (1991) ชี้ให้เห็นถึงความท้าทายของมหาวิทยาลัยในการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาที่เป็นผู้บกพร่องทางการได้ยิน ทำให้ขาดทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดความยากลำบากระหว่างการเรียนรู้ เช่น ขาดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดสื่อการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน และขาดบุคลากรที่มีความเข้าใจ ประสบการณ์และทักษะในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น จากการทบทวนวรรณกรรมในบริบทต่างประเทศดังได้กล่าวมาข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับนักศึกษาปกตินั้น มีความท้าทายทั้งต่อตัวนักศึกษาเองในการปรับตัว และต่อมหาวิทยาลัยที่ขาดความพร้อมด้านทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ โดยปกติแล้วการเปลี่ยนผ่านจากบทบาทของการเป็นนักเรียน สู่การเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้เรียนทุกคนโดยทั่วไป เนื่องจากบริบทสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป วิธีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างไปจากโรงเรียน ทำให้นักศึกษาอาจเผชิญกับประสบการณ์ที่ท้าทาย ปัจจุบันการศึกษาประสบการณ์ในการเรียนระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังมีอย่างจำกัดในบริบทไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยในประเด็นเรื่องประสบการณ์การเปลี่ยนผ่านของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งที่นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการมาตลอดชีวิต ย่อมต้องปรับตัวเพื่อเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งจัดการเรียนการสอนตามปกติให้บุคคลที่มีการได้ยิน จากช่องว่างทางการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “ประสบการณ์ในการเรียนระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอย่างไร” โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปริญญาตรีที่จบการศึกษาจากโรงเรียนสอนคนหูหนวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีการเปลี่ยนผ่าน (Transitions: a middle – range theory) โดย Meleis และคณะ (2000) ที่อธิบายถึงกระบวนการเปลี่ยนผ่านของมนุษย์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนผ่านบทบาท และสภาพแวดล้อม ในที่นี้คือการเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจากโรงเรียนสู่มหาวิทยาลัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งประสบการณ์และการให้ความหมายต่อของมนุษย์ถือเป็นสิ่งเฉพาะสำหรับบุคคล (subjective truth) ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อค้นหาประสบการณ์ของนักศึกษา โดยตัวอย่างคำถามสัมภาษณ์ ยกตัวอย่างเช่น 1) ช่วยเล่าให้ฟังได้ไหมว่าตอนที่เริ่มเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร 2) เราคิดว่าการเรียนในมหาวิทยาลัยมีข้อดีอะไรบ้าง 3) อะไรที่เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคของเราในการเรียนหรือการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็นต้น และมีรายละเอียดของวิธีการศึกษาดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลและการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive selection) เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและมีประสบการณ์การเปลี่ยนผ่านการเรียนรู้ระดับมหาวิทยาลัย โดยมีเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. มีสถานะเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐหรือเอกชน
2. กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป เนื่องจากมีประสบการณ์เพียงพอที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยได้
3. จบการศึกษาในระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนเฉพาะความพิการ
4. มีทักษะการใช้ภาษามือในการสื่อสารได้ดี
5. ยินยอมให้ข้อมูลโดยสมัครใจและมีเวลาสำหรับให้ข้อมูลเพียงพอ

และ มีเกณฑ์คัดออก ได้แก่ เมื่อนักศึกษาไม่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ของนักศึกษาได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

งานวิจัยนี้ ได้ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 4 คน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลดังนี้

นามแฝง	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	สายที่เรียน	ภูมิภาค
อาร์ท	3	ครู	กลาง
โชค	4	ศิลปะ	ใต้
ตันหลิว	4	ครู	ตะวันออกเฉียงเหนือ
ไบเตย	4	ศิลปะ	เหนือ

2. วิธีการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลผ่านเครือข่ายที่รู้จัก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือ จึงมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้การติดต่อผ่านหน่วยงานของมหาวิทยาลัยโดยส่งเอกสารขออนุญาตอย่างเป็นทางการ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ทำการเก็บข้อมูลภายหลังได้รับอนุมัติจริยธรรมวิจัยในคน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รหัสโครงการ SSTU-EC 136/2566 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ด้วยแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีของ Meleis และคณะ (2000)

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีประโยชน์ในการเก็บข้อมูลเนื่องจากมีขอบเขตคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา และมีความยืดหยุ่นพอที่ทำให้เกิดคำถามเพิ่มเติมตามระหว่างสัมภาษณ์ (Creswell, 2007) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนผู้วิจัยแสดงการตั้งคำถามเป็นภาษามือและตอบด้วยภาษามือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการข้อมูล ผู้วิจัยใช้การถอดบทสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ (verbatim) ไม่มีการขัดเกลาทางภาษาหรือปรับเปลี่ยนถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลเนื่องด้วยข้อมูลดังกล่าวผ่านตัวกลางในการสื่อสารจากล่ามภาษามือมาแล้ว จากนั้นจัดเก็บข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลรายบุคคลด้วยวิธีการใช้รหัสแทนชื่อผู้ให้ข้อมูล โดยจัดเก็บอย่างเป็นระบบและแยกบัญชีรายชื่อไว้ต่างหากเพื่อเป็นการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ก่อนที่ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากการถอดบทสัมภาษณ์ไปทำการวิเคราะห์จะนำข้อมูลดิบส่งให้ผู้ให้ข้อมูลได้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาหรือใจความที่ต้องการถ่ายทอด โดยผู้ให้ข้อมูลสามารถเลือกที่จะอ่านด้วยตนเองหรือตรวจสอบจากการแปลของล่ามภาษามือโดยมีผู้วิจัยเป็นผู้อ่าน

4.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยการใช้การวิเคราะห์แก่นสาระ (thematic analysis) เพื่อค้นหาแก่นสาระสำคัญที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ การวิเคราะห์แบบอุปนัยทำให้จัดกลุ่มข้อมูลตามกรอบการวิเคราะห์และยังเปิดโอกาสให้เกิดข้อค้นพบใหม่ ๆ ที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

จากการศึกษาประสบการณ์เรียนในมหาวิทยาลัยข้อค้นพบจากงานวิจัยแสดงให้เห็นประสบการณ์ร่วมของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามีทั้งประสบการณ์เชิงบวก และประสบการณ์ที่สะท้อนให้เห็นอุปสรรคและความยากลำบากในการเรียน ดังนี้

1. ประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนมหาวิทยาลัย

จากเรื่องเล่าประสบการณ์ของนักศึกษาพบว่ามีความประสบการณ์ร่วมเชิงบวกได้แก่ การพัฒนาความรู้ ความเป็นอิสระ การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความภาคภูมิใจ ดังนี้

การพัฒนาความรู้

นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสะท้อนตรงกันว่า การได้เข้ามาเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ทำให้ตนเองได้พัฒนาความรู้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งพบว่าต่างจากการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียน โดยที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น มีการปรับหลักสูตรเนื้อหาโดยผู้สอน ซึ่งการเรียนโดยทั่วไปที่โรงเรียนทำให้ไม่ได้รู้สึกถึงความกดดัน แม้ว่าการได้พัฒนาความรู้จะเป็นประสบการณ์ของนักศึกษาทุกคนที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย แต่สำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้พื้นฐานที่ควรถูกบ่มเพาะในโรงเรียน เช่น ทักษะความรู้รอบ ความต่างทางด้านวัฒนธรรม เหตุที่ความรู้เหล่านี้ไม่ถูกบ่มเพาะอาจมีเหตุมาจากที่โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนี้ นักศึกษายังสะท้อนอีกว่าความรู้ใหม่เกิดจากการเรียนอย่างทางการในชั้นเรียนและแบบไม่เป็นทางการจากการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

“นอกจากการเรียนในห้องเรียน ทุกๆ วันพุธจะเป็นชั่วโมงกิจกรรมไม่มีการเรียนการสอน ดังนั้นผมมักจะเข้าร่วมกิจกรรมที่ผมสนใจครับ จะติดตามข่าวสารผ่านทางเพจสโมสรนักศึกษาเป็นหลัก ถ้าสนใจก็จะสมัครเข้าร่วมครับ เป็นประโยชน์มากๆ”

(อาร์ต, สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566)

ความเป็นอิสระ

นักศึกษาส่วนใหญ่สะท้อนตรงกันว่า การได้มาเรียนในมหาวิทยาลัย เหมือนได้รับอิสระภาพ สืบเนื่องมาจากที่โรงเรียนเฉพาะความพิการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนประจำกล่าวคือ แม้ว่าจะเป็นวันหยุดหากผู้ปกครองไม่ได้มารับกลับเยี่ยมบ้านนักเรียนจะต้องอยู่โรงเรียนและดำเนินชีวิตตามตารางกิจกรรมของโรงเรียน ทานอาหารเป็นเวลา อาบน้ำเป็นเวลา ขึ้นนอนเป็นเวลา แต่ภายหลังจากย้ายเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย นักศึกษาสามารถจัดการตารางเรียนและการใช้ชีวิตของตนเองได้โดยปราศจากการควบคุม ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่กล่าวได้ว่าเป็นประสบการณ์ร่วมของนักศึกษาทั้งหมดคือการเลือกอาหารที่อยากทาน ซึ่งที่โรงเรียนแม้ว่าจะมีอาหารเลี้ยงทั้ง 3 มื้อ แต่ไม่สามารถเลือกอาหารที่อยากทานได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14 The 14th STOU National Research Conference

“โรงอาหารของมหาวิทยาลัยมีอาหารที่หลากหลายและราคาถูกค่ะ ฉันมีร้านประจำที่เวียนซื้อหลายร้านเลย
หรือถ้าวันไหนเบื่อๆ ก็จะไปนัดเพื่อนออกไปตลาดหน้ามหาวิทยาลัยค่ะ ตอนอยู่โรงเรียนมีอาหารเลี้ยงก็จริงแต่ว่า
นักเรียนก็จะกินตามที่โรงเรียนจัดให้เท่านั้น”

(ต้นหลิว, สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2566)

การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ประสบการณ์การเชิงบวกในการเรียนมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสะท้อนตรงกันคือการได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
ซึ่งสังคมในที่นี้หมายถึงสังคมภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย จากเรื่องเล่าของนักศึกษาที่ส่วนมากถูกจำกัดอยู่ใน
โรงเรียนและน้อยครั้งที่จะได้มีโอกาสเข้าไปมีกิจกรรมร่วมกับคนที่มีการได้ยิน ยกเว้นการกลับเยี่ยมบ้านพบครอบครัว การเรียนใน
มหาวิทยาลัยช่วยให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง ผ่านการแสดงออกในหลายๆ
กิจกรรม ทั้งแบบเป็นทางการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น โครงการบูรณาการอยู่ร่วมกับนักศึกษาพิการ และแบบไม่เป็นทางการอย่างการ
สมัครเข้าร่วมกิจกรรมจากความสนใจ

“นอกจากเรียนเวลาวางฉันมักจะสมัครเข้าร่วมกิจกรรมอาสาละ บางครั้งก็ไปออกค่ายต่างจังหวัด บางครั้งก็เป็นอาสาใน
มหาวิทยาลัยอย่างเช่นที่เลี้ยงในกิจกรรมรับน้อง มันทำให้ฉันมีเพื่อนนอกคณะมากขึ้น ปัจจุบันก็มีการแลกเปลี่ยนทางการติดต่อถ้า
มีกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อนก็จะชักชวนค่ะ”

(ใบเตย, สัมภาษณ์วันที่ 20 มกราคม 2567)

ความภาคภูมิใจ

สำหรับประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการเรียนมหาวิทยาลัยนั้นเกิดจากการให้ความหมายต่อเหตุการณ์
ของนักศึกษาแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป นักศึกษาบางคนเกิดความภาคภูมิใจจากการรับรู้ถึงพฤติกรรมเชิงบวกกับผู้ที่
ปฏิสัมพันธ์ด้วย เช่น การได้รับความชื่นชมจากญาติพี่น้องในฐานะที่เรียนมหาวิทยาลัยได้ ขณะที่นักศึกษาบางคนเกิดความ
ภาคภูมิใจจากความสำเร็จส่วนบุคคล เช่น การได้เป็นตัวแทนคณะในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย จากการให้ความหมายของ
การเกิดความภาคภูมิใจของนักศึกษาดูเหมือนจะสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกช่วงอายุ แต่สำหรับประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความ
ความบกพร่องทางการได้ยินนั้นต่างออกไป ความภาคภูมิใจนี้จะไม่เกิดหากเขาตัดสินใจไม่เรียนต่อหรือเขาไม่ได้มีโอกาสเล่นกีฬา
กับเพื่อนที่มีการได้ยิน

“เวลาวางผมจะออกไปเตะบอลกับเพื่อนหุติ ผมมีโอกาสได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย
ผมเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลครับ ตอนนั้นแม้ว่าจะไม่ได้รางวัลที่ 1 แต่ผมก็ภูมิใจในตัวเองมากๆ
ที่ผ่านเข้ามารอบลึก ๆ”

(โชค, สัมภาษณ์วันที่ 6 มกราคม 2567)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

2. ประสบการณ์ความยากลำบากในการเรียนมหาวิทยาลัย

ความยากลำบากเกิดขึ้นในช่วงแรกของการเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย โดยประเด็นหลักมี 4 ด้าน ได้แก่

ภาษา

โดยปกติการสื่อสารในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เป็นการสื่อสารโดยใช้ภาษามือเป็นหลัก รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนใช้ภาษามือทั้งสิ้นและโอกาสในการใช้ภาษาไทยน้อย แต่การสื่อสารในมหาวิทยาลัยนั้นแตกต่างออกไป โดยการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยใช้ภาษาไทย ซึ่งหมายถึงทักษะการพูด การอ่าน และการเขียนเป็นหลัก แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะจัดให้มีล่ามภาษามือช่วยแปลในชั้นเรียนก็ตาม แต่นักศึกษายังสะท้อนว่าไม่สามารถทำงานที่ผู้สอนมอบหมายได้เนื่องจากไม่ถนัดในการเขียน ด้วยเหตุนี้ทำให้นักศึกษาทุกคนรู้สึกว่ ความยากลำบากด้านภาษา ส่งผลต่อการเรียน

“ภาษาเป็นเรื่องที่ฉันทกังวลมากที่สุดระหว่างที่เรียน ปัจจุบันฉันทก็ยังใช้ภาษาไทยสื่อสารได้ไม่ค่อยดี ทุกวิชาอาจารย์ใช้ภาษาไทยในการสอน ไม่เพียงเท่านั้นบางวิชาอาจารย์สอนด้วยภาษาไทยผ่านการแปลของล่ามภาษามือแต่สื่อที่อาจารย์ใช้เป็นภาษาอังกฤษผสมกับภาษาไทย ทำใหฉันทไม่สามารถเชื่อมโยงภาษามือกับภาษาไทยได้ ทำให้เวลาทำงานส่งด้วยการเขียนมักจะมีปัญหาเรื่องคิดคำที่ใช้ไม่ออก ทั้ง ๆ ที่ฉันทรู้ว่ามันหมายถึงอะไร”

(ใบเตย, สัมภาษณ์วันที่ 20 มกราคม 2567)

นอกจากนี้ในการสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอน นักศึกษายังรู้สึกว่มีความยากลำบากเพราะผู้สอนส่วนมากเป็นผู้ที่มีการได้ยิน และยังใช้ภาษามือในการสื่อสารไม่ได้และรู้สึกว่การสื่อสารนั้นต้องใช้เวลา

“ถ้าผมมีเรื่องที่จะสอบถามอาจารย์ผมก็จะทักสอบถามอาจารย์ครับ บางครั้งก็พิมพ์ผิดบ้างอาจารย์อ่านไม่เข้าใจ ต้องแก้ไขใหม่ว่จะทำความเข้าใจได้ก็ต้งใช้เวลาครับ”

(อาร์ต, สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566)

พื้นฐานความรู้

ปัญหาประการสำคัญอีกประการคือพื้นฐานความรู้ การเรียนในเนื้อหาที่สูงขึ้นในระดับอุดมศึกษา อาจมีความยากสำหรับนักศึกษาทุกคน แต่สำหรับนักศึกษาที่มีบกพร่องทางการได้ยิน ปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญเรื่องจาก การเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการนั้นไม่เพียงพอที่จะปูพื้นฐานในบางสาขาวิชา และแม้จะมีบริการล่ามภาษามือช่วยแปล แต่การเชื่อมโยงเนื้อหายังเป็นข้อจำกัด เนื่องจากการเป็นกรเรียนรู้ผ่านคนกลางคือล่ามภาษามือ และถ่ายทอดมาให้นักศึกษาอีกครั้งหนึ่ง

“ถ้าเป็นเมื่อก่อนผมรู้สึกว่ตัวเองยังมีความรู้ไม่เท่าากับเพื่อนที่มีการได้ยิน ที่รู้ก็เพราะว่ามีโอกาสได้ทำงานกับเพื่อนในชั้นปีแรกๆ พบว่ผมไม่สามารถทำงานที่อาศัยทักษะการคิด วิเคราะห์ การจัดการข้อมูลได้ ดังนั้นเวลาทำงานกลุ่มก็จะมีเพื่อนที่มีการได้ยินนี้แหละครับที่คอยทำตรงนี้”

(อาร์ต, สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

การที่นักศึกษาประสบกับความยากของเนื้อหาที่เรียน ส่งผลให้นักศึกษาไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาได้ และยังขาดความมั่นใจ นักศึกษาส่วนหนึ่งสะท้อนว่าเกิดความทุกข์จากการเรียนในสาขาที่ตนเองไม่ถนัด

“รู้ไหมว่าสาขาที่ฉันตัดสินใจสอบเข้ามาเรียนก่อนที่จะย้ายมาทางสายศิลปะ ฉันต้องทนเรียนอยู่ตั้งนานเนื่องจากเป็นสาขาที่มีตัวเลขเข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมากต้องละเอียดและแม่นยำ ตอนสมัครมาก็คิดว่าน่าจะสนใจแต่พอมาเรียนจริงมันอีกเรื่องเลยคะ ทั้งอุปสรรคทางภาษาที่เป็นคำศัพท์เทคนิคการคำนวณพื้นฐาน”

(ใบเตย, สัมภาษณ์วันที่ 20 มกราคม 2567)

การอยู่ร่วมในสังคม

การอยู่ในสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย มักเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในชีวิตประจำวันบ่อยครั้ง เนื่องจากนักศึกษาที่มีบกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถได้ยินเสียง และสถานที่ของมหาวิทยาลัยเองมีบริเวณพื้นที่กว้าง มีกิจกรรมหลายอย่างที่คนปกติมาใช้พื้นที่ ทำให้อุบัติเหตุเป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ยากกว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเฉพาะความพิการ

“ฉันเคยเกือบประสบอุบัติเหตุเพราะว่าไม่ได้ยินเสียงรถที่ขับบนถนนในมหาวิทยาลัยคะ นอกจากนั้นก็เรื่องการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในห้องพัก เพื่อนร่วมห้องของฉันเป็นคนหูตึงคะ เพื่อนมักเตือนฉันเรื่องที่ดินชอบเปิดปิดประตูเสียงดัง บางทีทำการบ้านแล้วเผลอปิดเสียงในคอมพิวเตอร์หรือลืมปิดเสียงจากมือถือ ”

(ใบเตย, สัมภาษณ์วันที่ 20 มกราคม 2567)

นอกจากนี้ นักศึกษายังเผชิญกับปัญหาในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งเกิดจากข้อจำกัดในการสื่อสารทำให้พลาดข่าวสาร ทำให้ไม่รู้ข้อมูลสำคัญบางอย่าง เช่น ช่วงเวลาในการลงทะเบียนเรียน การส่งเอกสารขอรับทุนสนับสนุนการศึกษา เป็นต้นสำหรับอุปสรรคในการสื่อสารและการเข้าใจกันและกันทำให้นักศึกษารู้สึกว่าไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษาทั่วไปเนื่องจากอุปสรรคทางภาษา ทำให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะรวมกลุ่มกันเองเนื่องจากสื่อสารและเข้าใจกันได้มากกว่า นอกจากนี้ นักศึกษายังสะท้อนว่า การได้รับความช่วยเหลือที่ไม่ต้องการ และถูกคิดแทนโดยที่ไม่ได้ร้องขอ มักทำให้รู้สึกไร้ความสามารถ และอยู่ในภาวะต้องพึ่งพาผู้อื่น

“การทำงานหรือกิจกรรมร่วมกับเพื่อนที่มีการได้ยินอยู่ดี ๆ ก็ทำได้ ผ่านไปได้ เหมือนกับว่าเรามา นั่งเฉยๆ เพื่อนๆ ก็พาไปใช้ให้ทำนู่นทำนี่ ซึ่งในความเป็นจริงเราไม่ขอให้พวกเขามองเราอย่างนั้น เราสามารถสื่อสารกันได้ ถ้าใช้ภาษามือไม่ได้เราก็กเขียนหรือพิมพ์คุยกันก็ได้ หลายๆ เหตุการณ์ที่โดนคิดแทนโดยที่เราไม่ได้ขอเลยด้วยซ้ำ แม้ว่าผมจะมีความแตกต่างจากคนอื่นแต่ก็เชื่อว่าทุกครั้งจะขอความช่วยเหลือครับ”

(อาร์ต, สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14 The 14th STOU National Research Conference

การจัดการศึกษา

จากประสบการณ์ของนักศึกษาพบว่า การสอนของผู้สอนบางวิชาทำให้นักศึกษามีความยากลำบากในการทำ ความเข้าใจและตามทันเนื้อหามารวมถึงบางครั้งผู้สอนไม่เข้าใจวิธีการถ่ายทอดข้อมูลที่เหมาะสม หากเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่มีการ ได้ยินที่สามารถเรียนรู้จากการใช้หลากหลายทักษะประกอบกัน เช่นการฟัง การจดบันทึก และการอ่านหน้าจอบรรยาย แต่สำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ในการเรียนรู้จะต้องอาศัยสายตาเป็นหลัก หากใช้ในระยะเวลา นานมักทำให้เกิดความล้า ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการติดตามเนื้อหาการเรียน และการที่นักศึกษาไม่สามารถ สื่อสารกับผู้สอนได้และเพื่อนที่มีการได้ยินได้ ทำให้การเรียนรู้ของนักศึกษาผู้บกพร่องทางการได้ยินเป็นไปอย่างโดดเดี่ยวเพราะ รู้สึกว่าไม่สามารถปรึกษาปัญหาการเรียนกับใครได้ ไม่มีเพื่อนคุยที่สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ และทำให้ต้องพึ่งพาล่าม ภาษามือเพียงคนเดียว

“ที่โรงเรียนฉันจะเรียนเป็นวิชาละ วิชาละประมาณ 1 ชั่วโมง มีช่วงที่ได้พักบ้าง แต่มหาวิทยาลัยฉันต้องดูเล่ม 2 ถึง 4 ชั่วโมง ต่อวิชาละ ฉันทนใช้สายตาตลอดเวลาไม่ได้ค่ะ ยอมรับว่าบางครั้งก็ไม่ได้ตั้งใจดูบ้างหันไปคุยกับเพื่อน เล่นโทรศัพท์บ้าง นั่นทำให้ ฉันตามเนื้อหาในช่วงที่ฉันละสายตาไปไม่ทัน ท้ายคาบอาจารย์มักจะสั่งการบ้านซึ่งมันเป็นความหนักใจของฉันเสมอ อาจารย์ อาจไม่เข้าใจว่าการจ้องมองล่ามภาษามือนาน ๆ ทำให้ตาล้าค่ะ พอละสายตามองไปทางอื่นก็ไม่ทันเนื้อหาช่วงนั้น”
(ต้นหลิว, สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2566)

อภิปรายผลการวิจัย

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายใน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนมหาวิทยาลัย และ 2) ประสบการณ์ความยากลำบากในการเรียนมหาวิทยาลัย ดังนี้

ประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนมหาวิทยาลัยจากการศึกษานี้พบว่านักศึกษาสะท้อนประสบการณ์ซึ่งสามารถแบ่ง ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาความรู้ ความเป็นอิสระ การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความภาคภูมิใจ เริ่มจากด้านการ พัฒนานักศึกษารู้สึกว่าการเรียนในมหาวิทยาลัยทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ในมิติใหม่ๆ ซึ่งบางส่วนเป็นสิ่งที่ควรได้รับจาก การศึกษาระดับโรงเรียน แต่ไม่ได้ถูกบ่มเพาะเพียงพอ อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ เสริมสร้างทักษะความรู้จากทั้งในชั้นเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่หลากหลายกว่าเดิม ส่งผล ให้พวกเขาารู้สึกว่าตนเองได้เติบโตทั้งทางปัญญาและสังคม การพัฒนาความรู้ในมหาวิทยาลัยจึงไม่เพียงแต่เกี่ยวกับวิชาการ แต่ ยังรวมถึงทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่หลากหลายด้วย ถัดมาคือด้านความเป็นอิสระ นักศึกษาแสดงความพึงพอใจที่ สามารถจัดการชีวิตและกิจกรรมประจำวันด้วยตนเองได้ ซึ่งแตกต่างจากการใช้ชีวิตในโรงเรียนประจำที่มีข้อจำกัดและ ตารางเวลาที่เคร่งครัด การได้เลือกทำสิ่งต่างๆ ตามความต้องการของตนเองเป็นประสบการณ์ใหม่ที่สำคัญ ต่อมาคือด้านการ เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้วยมหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งในอดีตนักศึกษากลุ่มนี้ถูกจำลองสังคมเฉพาะผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนเท่านั้น เมื่อพวกเขาได้มีโอกาสเข้า ร่วมกิจกรรมที่ทำให้ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับคนที่มีการได้ยิน และคนอื่นๆ จึงช่วยเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร ความเข้าใจ และ การยอมรับความแตกต่าง สิ่งนี้เป็นประสบการณ์ที่สำคัญเพราะเป็นการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างนักศึกษา กับสังคมภายนอก อย่างแท้จริง และสุดท้ายด้านความภาคภูมิใจ นักศึกษามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง อีกทั้งยัง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

ความภูมิใจในความสำเร็จของตนเองความภาคภูมิใจนี้แตกต่างจากความภาคภูมิใจของคนที่มีการไต่ยนทั่วไปเนื่องจากนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนอาจถูกตีตราทางสังคมในแง่ของการด้อยความสามารถหรือข้อจำกัดในการพัฒนาตนเองและการตีตราเหล่านั้นถูกสื่อสารด้วยวิธีการบางอย่างที่พวกเขารับรู้ได้ ดังนั้นเมื่อพวกเขาสามารถพิสูจน์ตัวเองได้จึงเกิดเป็นความภาคภูมิใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการสะท้อนถึงความสำเร็จและการพัฒนาตนเองที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาของ Alsamih (2024) ที่พบว่าประสบการณ์เชิงบวกในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนคือ การได้รับประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทำให้ได้เรียนรู้ในมิติอื่นๆ นอกจากนี้เนื้อหาหลัก อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนยอมรับจากเพื่อนที่เรียนร่วมกัน

ประสบการณ์ความยากลำบากในการเรียนมหาวิทยาลัยของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยน ได้แก่ ด้านภาษา พื้นฐานความรู้ การอยู่ร่วมในสังคม และการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาก่อนหน้าทั้งในต่างประเทศ และในไทย ที่สะท้อนให้เห็นปัญหาของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยน ซึ่งจากการศึกษาของ Amjad et al. (2024) พบว่าอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนในมหาวิทยาลัยคือการสื่อสาร สอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่า การสื่อสารเป็นอุปสรรคในการเรียนของผู้ที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนในระดับมหาวิทยาลัย โดยอุปสรรคที่เกิดจากการสื่อสารในข้อค้นพบนี้เกิดจากความแตกต่างทางด้านภาษา ด้วยเหตุที่ว่าภาษาหลักที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันนั้นแตกต่างกันส่งผลให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพและการมีข้อจำกัดทางด้านภาษานอกจากการเผชิญอุปสรรคของการสื่อสารทั่วไปแล้วยังพบอีกว่าการรับรู้และแสดงออกทางภาษาอย่างการอ่านหรือเขียนไม่สามารถแสดงออกได้ตามความสามารถเมื่อเทียบกับภาษามือ จากข้อจำกัดทางภาษาเป็นไปได้ว่าการเข้าไม่ถึงเนื้อหาได้อย่างเต็มที่อาจส่งผลต่ออุปสรรคด้านอื่นอย่างการขาดพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น เมื่อนักศึกษาไม่มีความรู้หรือมีพื้นฐานที่ไม่แข็งแรงพอที่จะใช้เป็นฐานในการต่อยอดความรู้ใหม่อาจเกิดความยากลำบากในการทำความเข้าใจเรื่องที่กำลังศึกษา ประสบการณ์ดังกล่าวให้นักศึกษาอธิบายว่าการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนในโรงเรียนมีการปรับเนื้อหาโดยลดความเข้มข้นของสาระการเรียนรู้ลง โดยการเลือกสอนบางวัตถุประสงค์ทำให้นักศึกษาขาดองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในบางเรื่อง เหตุที่นักศึกษาตระหนักได้ถึงความรู้ที่ขาดหายไปเกิดจากการแลกเปลี่ยนในชั้นเรียนในมหาวิทยาลัย ด้วยเหตุนี้จึงเกิดช่องว่างของความรู้ในการเรียนร่วมกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Kermit & Holiman (2018) ที่พบว่าผู้สอนมักขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนและการสอนข้ามวัฒนธรรม ทำให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเข้าใจเนื้อหาทางวิชาการ ในทำนองเดียวกันข้อค้นพบอุปสรรคที่มาพร้อมกับพื้นฐานความรู้คือการจัดการศึกษา ในการจัดการศึกษาที่ให้นักศึกษาเรียนร่วมกันหรือเรียนแยกโดยมีผู้สอนบรรยายผ่านล่ามภาษามือมักจะถูกเข้าใจผิดว่าการมีบริการล่ามภาษามือหรือบริการอื่นใดให้กับนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนเรียนรู้ได้ แต่การศึกษานี้พบว่าแม้ว่าจะจัดให้มีบริการสนับสนุนนักศึกษาที่ดียังไง นักศึกษายังคงพบกับความยากลำบากอันเกิดจากผู้สอน ซึ่งบ่อยครั้งจะเห็นว่าผู้สอนถือว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิ์ขาดในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ หากผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการไต่ยนจะส่งผลให้นักศึกษาไม่ได้เกิดการเรียนรู้ดังวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ Foster et al. (1999) ที่พบว่าการศึกษาที่ผู้สอนพึ่งพาบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการทั้งหมดจะส่งผลให้เกิดช่องว่างทางการเรียนรู้ของผู้ที่มีความบกพร่องทางการไต่ยน นอกจากอุปสรรคที่เกิดจากห้องเรียนแล้วยังพบว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมเกิดความยากลำบากเช่นกัน ส่วนหนึ่งเกิดจากการสื่อสารที่ยากลำบากและต้องใช้เวลาในการทำทำความเข้าใจ ด้วยเหตุนี้จึงถูกมองว่าเป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถ บวกกับค่านิยมของคนไทยที่เมื่อเห็นผู้ที่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

อ่อนแอว่าจะเกิดความเห็นอกเห็นใจจึงเห็นเหตุของพฤติกรรมของความหวังดีที่ช่วยเหลือจนเกินความจำเป็น การผลิตซ้ำค่านิยมดังกล่าวอาจไปกดทับไม่ให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้มีโอกาสในการพัฒนา ซึ่งคล้ายกับการศึกษาของ Kyle & Cain (2015) ที่พบว่าความเข้าใจผิดในทักษะความสามารถของคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนำไปสู่การคิดตัดสินใจแทนที่ผิดพลาดในการหาแนวทางพัฒนาคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากข้อค้นพบในข้างต้นทั้งหมดเป็นอุปสรรคความยากลำบากที่เกิดจากประสบการณ์เรียนมหาวิทยาลัยในช่วงแรก ซึ่งหากนักศึกษาไม่สามารถอดทนต่ออุปสรรคเหล่านี้ได้อาจเสี่ยงต่อการหลุดออกจากระบบการศึกษา ซึ่งจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดที่ปัจจุบันกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีสูงแสดงให้เห็นว่าได้แสดงทักษะในการต่อกรกับอุปสรรคเหล่านี้และก้าวผ่านช่วงเวลานั้นมาได้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ ชี้ให้เห็นประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นอุปสรรคที่นักศึกษาต้องเผชิญในช่วงปีแรกของการศึกษา ได้แก่ ภาษา พื้นฐานความรู้ การอยู่ร่วมในสังคม และการจัดการศึกษา อุปสรรคดังกล่าวส่งผลต่อความกดดันและความเครียดในการเรียนข้อเสนอแนะจากการศึกษา มีดังนี้

1. การศึกษาพบว่าผู้สอนขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้การออกแบบกระบวนการเรียนรู้และการเตรียมสื่อการสอนไม่เหมาะสม ดังนั้นในการรับนักศึกษาเพื่อเข้าเรียนควรมีการอบรมความเข้าใจของผู้สอนเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาผู้บกพร่องทางการได้ยินและอบรมทักษะในการออกแบบการเรียนรู้รวมถึงการประเมินผล

2. การศึกษายังชี้ให้เห็นว่ายังคงเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้นควรมีการจัดโครงการอบรมให้ความรู้เบื้องต้นให้กับนักศึกษาที่เรียนร่วมกัน

3. จากการศึกษามองเห็นว่านักศึกษามีรูปแบบการสื่อสารที่รวดเร็วและเข้าใจได้หากสื่อสารด้วยภาษามือ ดังนั้นควรมีการจัดอบรมภาษามือเบื้องต้นหรือวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มผู้ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาไปจนถึงผู้ที่สนใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

การศึกษานี้ ได้เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในการเรียนระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดในประเทศไทย การศึกษานี้มีประโยชน์ในการสะท้อนเสียงของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยในการเตรียมความพร้อมของสภาพแวดล้อม อาจารย์ ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ นักศึกษา อย่างไรก็ตามการศึกษานี้มีข้อจำกัดได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลมีเพียงคนเดียวในแต่ละสถาบัน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ด้านเดียวและมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคตดังนี้

1. ควรเพิ่มผู้ให้ข้อมูลจากสถาบันเดียวกันเพื่อให้เห็นความซ้ำหรือความแตกต่างของข้อมูล
2. ควรศึกษาข้อมูลการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในปัจจุบันในสถาบันที่ผู้ให้ข้อมูลกำลังศึกษา
3. ควรศึกษาประสบการณ์ในโรงเรียนของนักศึกษาร่วมด้วยเพื่อนำข้อค้นพบมาจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2566, 26 มกราคม). สถานการณ์คนพิการ 31 ธันวาคม 2565 (รายไตรมาส).
https://ecard.dep.go.th/nep_all/stat.php
- ณตา หับทิมจรรยา. (2557). การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อคนพิการ. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 6 (1), 186-197.
- ปรารภนา หลีกภัย. (2565). การปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค
โควิด-19. *มนุษยสังคมสาร (ม ส ส.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 20(1), 129-146.
- มลิวัดย์ ธรรมแสง. (2554, 19 สิงหาคม). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย. มูลนิธิ
อนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์. <https://www.deafthai.org/knowledge-center/>
- จิตประภา ศรีอ่อน. (2547). การประเมินผลโครงการห้องเรียนสาธิตการสอนแบบสองภาษา สำหรับเด็กหูหนวกในโรงเรียน
โสตศึกษาจังหวัดนครปฐม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คชรักษ์ แก้วสุราษฎร์. (2564, 23 กรกฎาคม). *คุยกับ EDeaf กับฝันที่อยากเห็นเด็กหูหนวกเข้าถึงการศึกษาไทยได้มากกว่านี้*.
<https://thisable.me/content/2021/07/749>.
- Alsamih, M. (2024). Social experiences of deaf and hard-of-hearing students at a Saudi
Arabian university: A qualitative study. *British Journal of Special Education*, 51(1), 1-11.
- Amjad, F., Shoaib, A., & Qudoos, A. (2024). *Academic Barriers of Students with Hearing Impairment at the
Undergraduate Level*. doi: 10.31703/gmc.2024(ix-i).08
- Batista, M. A. H., & Garcia, N. S. (2023). Deaf students and the challenges they face in higher education.
South Florida Journal of Development, 4(6). 2473-2491. <http://doi: 10.46932/sfjdv4n6-021>
- Bisol, C. A., Valentini, C. B., Simioni, J. L., & Zanchin, J. (2010). Deaf students in higher education:
reflections on inclusion. *Cadernos de Pesquisa*, 40, 147-172.
- Brown, P.M., & Foster, S.B. (1991). Integrating Hearing and Deaf Students on a College Campus: Successes
and Barriers as Perceived by Hearing Students. *American Annals of the Deaf*, 136(1), 21-27.
<https://dx.doi.org/10.1353/aad.2012.0564>.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.).
Thousand Oaks, CA: Sage.
- Foster, S., Long, G., Snell, K. (1999). Inclusive instruction and learning for deaf students in postsecondary
education. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 4(3):225-235.
- Kermit, P. S., Holiman, S. M. (2018). Inclusion in Norwegian Higher Education: Deaf Students' Experiences
with Lecturers. *Social Inclusion*, 6(4):158-167. doi: 10.17645/SI.V6I4.165610.1093/DEAFED/4.3.225
- Kyle, F. E., Cain, K. (2015). A Comparison of Deaf and Hearing Children's Reading Comprehension Profiles.
Topics in Language Disorders, 35(2):144-156. doi: 10.1097/TLD.000000000000053

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

Meleis, A. I. et al. (2000). Experiencing transitions: An emerging middle-range Theory. *Advanced Nursing Science*. 23(1), 12-28.

Sanbayeva, B., Bulatbayeva, A., Yessenova, K., Suatay, S., & Alkozhayeva, A. (2024). Social and pedagogical adaptation of foreign students to the university environment. *Naukovij visnik Uzhgorods'kogo universitetu. Seria Fizika*, 1405-1414. doi: 10.54919/physics/56.2024.140uk5

